

Begroting 2022 gemeenschappelijke regelingen

WerkSaam WF

Risicoprofiel: middel

Z-21-147779/DOC-21-389182

Doelstelling GR (tekst uit de regeling)

Het doel van WerkSaam is om uitvoering te geven aan de taken van de Westfriesse gemeenten op het gebied van werk en inkomen en om de daartoe beschikbare middelen optimaal aan te wenden.

Voorstel zienswijze raad

Akkoord te gaan met de begroting 2022 van WerkSaam Westfriesland en geen zienswijze uit te brengen.

Argumenten

WerkSaam heeft de zienswijze op de kadernota 2022 verwerkt conform advies.

Verwerking zienswijze kadernota 2022 naar begroting 2022

Reactie gemeente zienswijze kadernota

Op 25 februari heeft onze raad besloten onderstaande zienswijze uit te brengen op uw kadernota 2022:

- Een positieve zienswijze afgeven over uw kaderbrief 2022.
- De gemeente op de hoogte te houden over de ontwikkelingen betreffende de Wet Arbeidsmarkt in Balans, de kostenverhogende effecten en eventuele compensatie vanuit het Rijk.
- De bijdrage voor Beschut werk apart te laten staan bij de gemeentelijke bijdrage.

Wij vernemen graag van u bij het aanbieden van de begroting 2022 of, en zo ja hoe, u onze zienswijze hierin heeft verwerkt. Als u de zienswijze niet heeft overgenomen, vernemen wij graag schriftelijk uw overweging hiervoor.

Daarnaast vraagt de raad u om in de begrotingen en kadernota's blijvend aan te geven wat/hoe uw regeling bijdraagt aan de maatschappelijke opgaven en ambities van het Pact van Westfriesland en aan het vastgestelde Uitvoeringsprogramma. Ter informatie ontvangt u dit Uitvoeringsprogramma.

Tot slot heeft de raad bij het vaststellen van de meerjarenbegroting besloten om vanaf 2023 een bezuiniging van € 100.000,- per jaar door te voeren op de post 'gemeenschappelijke regelingen'. Wij komen nog bij u terug op de wijze waarop wij hier invulling aan willen geven.

Reactie gemeenschappelijke regeling op zienswijze kadernota

"Wij hebben van alle gemeenten een positieve zienswijze ontvangen op de Kadernota 2022.

Wel vragen de gemeenten op de hoogte te worden gehouden van de ontwikkelingen rondom:

- (mogelijke) tekorten;
- kostenverhogende effecten van de Wet Arbeidsmarkt in Balans;
- de taakstelling Beschut werk;
- uitvoeringstaken voor de Wet inburgering;
- de nieuwe methodiek om inzicht te krijgen in de ontwikkelingsmogelijkheden van bijstandsgerechtigden.

WerkSaam rapporteert over deze ontwikkelingen via de reguliere planning & control rapportages. De bijdrage voor Beschut werk blijft ook in 2022 apart inzichtelijk.

Tussen het moment van opstellen van de Kadernota 2022 en de afgifte van de zienswijzen heeft de minister aangegeven van plan te zijn de financiering van de loonkostensubsidie met ingang van 2022 te veranderen. De verandering houdt in dat het geld daar terecht komt waar het ook besteed wordt. WerkSaam zet loonkostensubsidie verhoudingsgewijs veel in waardoor de gewijzigde

Begroting 2022 gemeenschappelijke regelingen

financiering (in totaal) tot een voordeel zou kunnen leiden. Twee gemeenten verzoeken nadere afspraken te maken over de financiering van Beschut werk als gevolg van de wijziging van de loonkostensubsidie per 2022. WerkSaam gaat hierover graag met de gemeenten in gesprek.”

Het algemeen bestuur heeft de Kadernota 2022 - met inachtneming van bovenvermelde punten - vastgesteld. De Kadernota 2022 is daarmee beleidsmatig én financieel het uitgangspunt voor debegroting 2022.

Samenvatting doelstellingen

Beleidsmatig

WerkSaam heeft de volgende doelstellingen:

Beperken bijstandsverlening,

- voorkomen instroom en
- beperken bijstandsverlening.

Ontwikkelen cliënten,

- bevorderen zelfredzaamheid cliënten en
- maken van doelgericht re-integratieplan.

Bevorderen uitstroom,

- cliënten zijn actief naar vermogen en
- bij elkaar brengen van vraag en aanbod.

Nieuw beleid

- Beleidsplan 2022-2025 implementeren en uitvoeren
- Voldoen aan nieuwe wet- en regelgeving door de landelijke ontwikkelingen te implementeren

Financieel

Zie tekst onder het kopje ‘financiële consequenties’.

Samenvatting doelstellingen in relatie tot het Pact van Westfriesland

De 7 Westfriese gemeenten werken samen en hebben hun ambities verwoord in het Pact van Westfriesland 7.1 (7 gemeenten, 1 doel). Hierbij staan 6 thema's centraal. WerkSaam draagt bij aan het thema ‘Sociaal domein’ in de vorm van de veranderopgave inburgering en de aanpak van laaggeletterdheid. Ook aan het thema “Arbeidsmarkt & Onderwijs” dragen wij actief bij met innovatieve leerwerkinitiatieven (bijvoorbeeld Open Hiring), de pilot Praktijkleren, initiatieven in het kader van een leven lang ontwikkelen en een betere match tussen vraag en aanbod op basis van skills (vaardigheden).

Algemene bevindingen

WerkSaam wil het volgende bereiken in 2022.

Arbeidsparticipatie

- Er wordt ingezet op methodisch re-integreren. Er wordt een werkwijze doorontwikkeld op basis van wetenschappelijk onderbouwde methodes. Bijvoorbeeld verbetering van de diagnosefase door toepassen van gevalideerde assessments/tests en het investeren in de ontwikkeling van coaches.

Begroting 2022 gemeenschappelijke regelingen

- Er wordt ingezet op de leer-werkbedrijven. Er worden leer-werktrajecten ontwikkeld in samenwerking met opleidingsinstituten en het bedrijfsleven. Dit leidt tot kwalificatie voor een bepaalde branche of werkveld.
- Doorontwikkelen van geautomatiseerde matching tussen cliënt en werkgever.
- Er wordt verder gewerkt aan datagestuurde werken om de in-, door-, en uitstroom van cliënten te verbeteren.
- De beïnvloedbare uitstroom, inclusief gedeeltelijke uitstroom, is minimaal gelijk aan de beïnvloedbare uitstroom 2021.
- De doorlooptijd van een aanmelding tot re-integratieplan wordt verlaagd met 10%.

Begeleide arbeidsparticipatie

- Medewerkers met een Wsw- dienstverband (Wet sociale werkvoorziening) en beschut werkers duurzaam en werk helpen en uitval voorkomen.
- De uitstroom via werkstages naar betaald werk is 10% hoger dan het voorgaande jaar.
- Het aantal cliënten dat participeert (d.m.v. participatieplaatsen, vrijwilligerswerk en werkstages) stijgt met 15% ten opzichte van 2021.

Inkomensregelingen

- Voorkomen dat mensen afhankelijk worden van de bijstand en zo het aantal bijstandsuitkeringen te beperken.
- Toetsen van recht op en noodzaak van bijstandsuitkering.
- Gezamenlijke aanpak van inkomenscoaches en werkcoaches tijdens de aanvraagprocedure en/of bij de aanvang van de bijstand. Dit zorgt ervoor dat goed bemiddelbare cliënten direct begeleidt kunnen worden naar werk.
- Innoveren op het aanvraagproces. De wettelijke beslistermijn voor een bijstandsuitkering is 8 weken, maar voor iemand zonder inkomen is dit lang. WerkSaam wil inzetten op een snellere doorlooptijd.
- Voorkomen dat mensen tijdens de bijstandsperiode meer (bijstandsgerateerde) schulden maken.
- Fraude voorkomen en actief blijven bestrijden.
- De opboeking van vorderingen (exclusief fraude) van cliëntdebiteuren daalt met 10% t.o.v. 2020. Dit betekent dat WerkSaam wil inzetten op het voorkomen van (bijstands)schulden.
- Voor 95% van de aanvragen is de afhandelingstermijn maximaal 3 weken.
- 95% van de regulier periodieke heronderzoeken vindt tijdig plaats. Dit is een controle op het recht op bijstand.

Programma Plus, extra en overige taken

Naast de basistaken voert WerkSaam nog een aantal taken voor Medemblik uit.

- Verstrekken van aanvullende uitkering voor jongeren (bijzondere bijstand).
- Debiteurenbeheer en terugvorderen bijzondere bijstand.
- Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet inburgering in werking. De Westfriese gemeenten bereiden samen met WerkSaam de komst van de wet voor. De besluitvorming heeft hierover nog niet plaatsgevonden, maar de verwachting is dat WerkSaam een rol krijgt in de uitvoering.
- Uitbetalen van de individuele studietoelage.
- Boete bijzondere bijstand.

Bedrijfsvoering

- Het ziekteverzuim is maximaal 4% voor stafmedewerkers en 10,6% voor SW en BW medewerkers.
- Het bedrag dat gemeenten betalen voor de dienstverlening (gemeentelijke bijdrage) blijft gelijk aan 2021 (de bijdrage wordt wel verhoogd met de regionaal vastgestelde indexatie).
- Cliënttevredenheid is minimaal een 7.

Begroting 2022 gemeenschappelijke regelingen

- De medewerkerstevredenheid is gemiddeld minimaal een 7,5.

Financiële consequenties

a. Gemeentelijke bijdrage

Bijdrage Medemblik

Voor 2022 bedraagt de netto gemeentelijke bijdrage (bruto bijdrage minus toegevoegde waarde en vrijval reserve) € 1.767.000. -

Daarnaast betalen we een extra bijdrage voor beschut werkplekken. De bijdrage is € 116.000. Dit is conform de berichtgeving in de kadernota van WerkSaam.

De totale bijdrage aan WerkSaam komt hiermee op € 1.883.000.

b. Kengetallen

Indexatie loon/prijsindex

De bruto gemeentelijke bijdrage voor de uitvoering van de wettelijke taken volgt de indexatie zoals door de regietafel Gemeenschappelijke Regelingen Noord-Holland Noord is vastgesteld.

Voor 2022 is de indexatie vastgesteld op 1,3% - € 212.000.

BUIG

WerkSaam heeft de totale lasten BUIG begroot op € 53.071.000. Dit bedrag is lager dan de voorlopige rijksbijdrage en terugontvangsten (samen € 53.435.000). Met als gevolg dat gemeenten over houden op de rijksbijdrage, namelijk € 364.000 (in totaal van Westfriesland). De uitkomst van de begroting is zeer onzeker. Voor de rijksbijdrage geldt dat deze nog moet worden bepaald en ook de raming van de lasten is onzeker. Op basis van de novemberraming van het Centraal Planbureau zijn door bureau Berenschot scenario's gepubliceerd die ver uit elkaar liggen. WerkSaam verwacht echter dat de rijksbijdrage flink hoger zal uitvallen als landelijk de bijstandslasten stijgen. Dit betekent dat we nog meer zullen over houden op de BUIG. Gemeenten met meer dan 40.000 inwoners profiteren meer dan kleinere gemeenten. Dit is echter allemaal nog heel onzeker.

Risico's

Beleidsmatig

Geen

Weerstandsvermogen

Het beschikbare weerstandsvermogen is met 1,02 voldoende. Een weerstandsvermogen tussen de 1 en 1,05 wordt door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement als voldoende beschouwd.

Financieel

Toegevoegde waarde

De toegevoegde waarde (het saldo tussen omzet van de leer-werkbedrijven en de directe kosten) blijft onder druk staan. Het wordt steeds moeilijker om in een sterk concurrerende markt opdrachten te verkrijgen. Het aantal Wsw'ers (wet sociale werkvoorziening) blijft afnemen en daarvoor in de plaats werken beschut werkers, die gemiddeld een lagere verdien capaciteit hebben. Naast dat de totale groep die bijdraagt aan de toegevoegde waarde kleiner wordt, is de verdien capaciteit en daarmee omzet van een Beschut werker lager dan die van de gemiddelde Wsw'er. Daarnaast zijn de lasten voor een beschut werker hoger geworden. Dit is het gevolg van het onderhandelaarsakkoord voor de cao Participatiewet. Voor beschut werkers wordt vanaf 1 juli 2021 pensioen opgebouwd.

Begroting 2022 gemeenschappelijke regelingen

Gemeenten zorgen voor een deel van de omzet (bijvoorbeeld de groenvoorziening, schoonmaak en post). Dit is de bonus-malus regeling. De verwachting is dat de toegevoegde waarde in 2022 zich herstelt naar het niveau van 2019. Door corona houdt WerkSaam nog rekening met een negatief effect, doordat gedetacheerde medewerkers tijdelijk niet kunnen werken bij hun opdrachtgevers.

BUIG

De uitkeringslasten zullen naar verwachting stijgen door de economische gevolgen van de coronamaatregelen. Meer mensen raken hun baan kwijt of kunnen hun bedrijf niet voortzetten en een deel daarvan zal een beroep moeten doen op de bijstand. We houden een stijging aan van 15% over de periode 2021/2022, waarbij we uitgaan van een jaarlijkse stijging van het aantal bijstandsgerechtigden ten opzichte van 31 december van het voorgaande jaar met 7,5%. Deze percentages zijn het gemiddelde van de prognoses van het Centraal Planbureau op basis waarvan bureau Berenschot scenario's heeft berekend. Zoals hierboven ook al vermeld, verwacht WerkSaam een hogere rijksbijdrage voor deze te verwachte hogere lasten. Dit is echter onzeker.

Loonkostensubsidie

De uitgaven voor loonkostensubsidie nemen jaarlijks toe. Dit zijn lasten voor cliënten en beschut werkers die zelfstandig niet het minimumloon kunnen verdienen. De loonkostensubsidie vergoedt het verschil tussen loonwaarde en minimumloon. De meeste mensen maken langdurig gebruik van loonkostensubsidie waardoor een jaarlijks terugkerende stijging van de loonkostensubsidie wordt verwacht. Vanaf 2022 wordt de component loonkostensubsidie in de BUIG aan gemeenten vergoed op basis van de gerealiseerde loonkostensubsidie. Wij verwachten dat de vergoeding voor loonkostensubsidie omhoog gaat omdat wij relatief veel plekken gerealiseerd hebben. De impact hiervan wordt in het najaar 2021 bekend.

BBZ (bijstand voor zelfstandigen)

Het aantal uitkeringen BBZ nam af in 2020 (o.a. door de Tozo). Vanaf 2021 verwacht WerkSaam een stijging. Onder de BBZ lasten valt kapitaalverstrekking aan ondernemers en de onderzoekskosten die gemaakt worden om te beoordelen of een bedrijf levensvatbaar is. Deze lasten stijgen mee met het aantal uitkeringen BBZ.